

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

In deze verzekeringsvoorwaarden wordt verstaan onder:

- 1.1 **Rechtsbijstand**
- 1.1.1 het verstrekken van juridisch advies ter voorkoming of oplossing van een (dreigend) geschil dat de verzekerde betreft;
- 1.1.2 het behartigen van de juridische belangen van de verzekerde in een geschil waarin hij betrokken is geraakt door:
 - 1.1.2.1 het voeren van verweer, in of buiten rechte, tegen (strafrechtelijke) vorderingen;
 - 1.1.2.2 het geldend maken van vorderingen, in of buiten rechte, of namens hem indienen en verdedigen van verzoek- en bezwaarschriften;
 - 1.1.2.3 het ten uitvoer leggen van vonnissen, beschikkingen of arbitrale uitspraken;
- 1.1.3 het vergoeden van kosten van rechtsbijstand, die voortvloeien uit de bovengenoemde activiteiten, zoals nader omschreven in artikel 7 van deze voorwaarden;
- 1.2 **Maatschappij**
Royal Nederland Schadeverzekering N.V., statutair gevestigd te Rotterdam;
- 1.3 **Nederlandse Rechtsbijstand Stichting**
de maatschappij heeft voor de uitvoering van de verzekeringsdekking uitsluitend aangewezen de Nederlandse Rechtsbijstand Stichting, Postbus 1167, 3000 BD Rotterdam (tel: (010) 454 19 33), in deze voorwaarden te noemen NRS Rechtsbijstand;
- 1.4 **Particulier**
degene die voor zijn belangen opkomt geen verband houdende met de uitoefening van een vrij beroep of een bedrijf of de verwerving van inkomsten buiten regelmatige loondienst.

Artikel 2

Verzekerden

De verzekerden zijn:

- 2.1 de verzekeringnemer;
- 2.2 de echtgeno(o)t(e) of partner, die met de verzekeringnemer duurzaam samenwoont;
- 2.3 de inwonende, ongehuwde kinderen, adoptief, pleeg- en stiefkinderen;
- 2.4 de niet-inwonende, ongehuwde kinderen, adoptief, pleeg- en stiefkinderen, die in Nederland een dagstudie volgen of in een verpleeginrichting verblijven;
- 2.5 de inwonende (schoon)ouders;
- 2.6 de gemachtigde bestuurder of passagier van een voer- of vaartuig dat aan een verzekerde toebehoort, uitsluitend voor wat betreft de dekking zoals omschreven in artikel 4 onder 4.4.1 en 4.4.2;
- 2.7 de nagelaten betrekkingen van een verzekerde, indien en voorzover zij een vordering kunnen instellen tot voorziening in de kosten van levensonderhoud naar aanleiding van een gebeurtenis, waarvoor krachtens de verzekering aanspraak op rechtsbijstand bestaat.

Artikel 3

Geldigheidsgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijk recht

- 3.1 Rechtsbijstand wordt verleend in Europa en de landen rondom de Middellandse Zee, mits de rechter van één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is bij:
 - 3.1.1 verhaal van schade ontstaan door een beschadiging van lijf of zaak;
 - 3.1.2 strafzaken;
 - 3.1.3 geschillen die voortvloeien uit een sleep-, reparatie- en vervoersovereenkomst.
- 3.2 In alle overige gevallen wordt rechtsbijstand verleend in Nederland, mits de Nederlandse rechter bevoegd is en het Nederlands recht van toepassing is.

Artikel 4

Dekkingsomschrijving

Deze verzekering dekt:

- 4.1 het verlenen van kosten van rechtsbijstand aan verzekerde als particulier, zoals omschreven in deze voorwaarden, het geven van juridische adviezen, voor zover omschreven in artikel 7 van deze voorwaarden;
- 4.2 het risico van onvermogen van een wettelijk aansprakelijke derde, zoals omschreven in artikel 8 van deze voorwaarden;
- 4.3 het vergoeden van de geldelijke zekerheid (cautie), zoals omschreven in artikel 9 van deze voorwaarden;
- 4.4 voor zover verzekerde betrokken is geraakt in een geschil bij het uitoefenen van de hierna genoemde activiteiten:
 - 4.4.1 de deelname aan weg-, water- of luchtverkeer;
 - 4.4.2 het zijn van een passagier in een luchtvaartuig;
 - 4.4.3 het verwerven, vervangen, voorhanden hebben en onderhouden van een voertuig of vaartuig.

Artikel 5

Verlening van rechtsbijstand

- 5.1 Indien NRS Rechtsbijstand meent dat rechtsbijstand een redelijke kans op het beoogde resultaat heeft, verleent zij aan de verzekerde rechtsbijstand. Als het beoogde resultaat in redelijkheid niet te verwachten is, doet NRS Rechtsbijstand daarvan gemotiveerd mededeling aan de verzekerde.
- 5.2 Indien NRS Rechtsbijstand een zaak in behandeling neemt, zal zij eerst in overleg met de verzekerde een regeling in der minne nastreven.
- 5.3 Indien de in de voorwaarden genoemde zaken NRS Rechtsbijstand hulp van een advocaat of een andere externe deskundige noodzakelijk acht, zal uitsluitend zij de opdracht daartoe geven.
- 5.4 De verzekerde wordt door een advocaat naar eigen keuze bijgestaan, indien het verlenen van rechtsbijstand niet overeenkomstig het onder 5.3 bepaalde door NRS Rechtsbijstand zelf kan geschieden.
- 5.5 NRS Rechtsbijstand mag echter het bedrag dat overeenkomt met het belang van de zaak ten aanzien waarvan krachtens deze verzekering dekking bestaat aan de verzekerde vergoeden,

- waarmee de voor verzekerde uit de verzekering voortvloeiende rechten ter zake zijn vervallen.
- 5.6 Indien bij een ongeval buiten Nederland rechtsbijstand direct noodzakelijk is, mag de verzekerde, in afwijking van het hiervoor onder 5.3 bepaalde, een advocaat rechtstreeks opdracht geven hem deze bijstand te verlenen. Afspraken over het honorarium mogen slechts na goedkeuring van NRS Rechtsbijstand door de verzekerde worden gemaakt.
- 5.7 NRS Rechtsbijstand is niet aansprakelijk voor schade door of in verband met de behandeling door een externe deskundige.

Artikel 6

Geschillen over de verlening van rechtsbijstand

- 6.1 Indien de verzekerde het niet eens is met het oordeel van NRS Rechtsbijstand dat de rechtsbijstand geen redelijke kans op het beoogde resultaat zal bieden overeenkomstig het in artikel 5 onder 5.1 bepaalde, dient hij dit schriftelijk en gemotiveerd aan NRS Rechtsbijstand mede te delen. Hij mag dan op kosten van NRS Rechtsbijstand het advies inwinnen van een, na voorafgaand overleg met NRS Rechtsbijstand, door hemzelf aan te wijzen advocaat. Uitsluitend NRS Rechtsbijstand zal de opdracht verstrekken aan de advocaat. Deelt de advocaat de mening van de verzekerde, dan zal NRS Rechtsbijstand de behandeling voortzetten overeenkomstig het advies van de advocaat. NRS Rechtsbijstand kan de verdere behandeling van de zaak ook opdragen aan de advocaat die het geschil heeft beoordeeld.
- 6.2 Indien deze advocaat met de verzekerde van mening verschilt over de vraag of rechtsbijstand een redelijke kans biedt op het beoogde resultaat, kan de verzekerde de zaak tot zich trekken en op zijn eigen kosten voortzetten. Wordt door de uitslag zijn mening bevestigd, dan zal NRS Rechtsbijstand de door hem gemaakte kosten vergoeden. Indien het beoogde resultaat slechts gedeeltelijk wordt bereikt, zal NRS Rechtsbijstand deze kosten in verhouding tot het in de procedure behaalde resultaat vergoeden.
- 6.3 Indien de verzekerde een rechtsovereenkomst tegen de maatschappij of NRS Rechtsbijstand heeft ingesteld ter zake van een afwijkend standpunt inzake het verlenen van dekking, komen alle door hem redelijkerwijs gemaakte kosten voor rekening van NRS Rechtsbijstand, indien hij door de rechter in het gelijk wordt gesteld.
- 6.4 Als beide partijen in een geschil aanspraak hebben op rechtsbijstand via NRS-Rechtsbijstand geldt dat;
- 6.4.1 bij een geschil tussen verzekeringnemer en één van de medeverzekerden op één polis NRS Rechtsbijstand alleen rechtsbijstand aan verzekeringnemer verleent;
- 6.4.2 bij een geschil tussen twee medeverzekerden op één polis NRS Rechtsbijstand alleen rechtsbijstand aan de verzekerde verleent die door verzekeringnemer is aangewezen;
- 6.4.3 bij een geschil tussen twee verzekerden op twee verschillende polissen beide verzekerden bevoegd zijn te verlangen dat aan hen bijstand wordt verleend door een advocaat of rechtens bevoegde deskundige naar eigen keuze op kosten van NRS Rechtsbijstand. NRS Rechtsbijstand verstrekt de opdracht aan de advocaat of rechtens bevoegde deskundige.

Artikel 7

Kosten van rechtsbijstand

- 7.1 Onder kosten van rechtsbijstand wordt verstaan:
- 7.1.1 de behandelingskosten van de rechtsbijstand-behandelaar tot een onbeperkt bedrag;
- 7.1.2 de honoraria en verschotten van de advocaat, procureur, deurwaarder en andere door NRS Rechtsbijstand ingeschakelde deskundigen, voor zover de verzekerde geen vergoeding kan verlangen op grond van de artikelen 591, 591a en 592 Wetboek van Strafvordering of een overeenkomstige wettelijke bepaling van buitenlands recht;
- 7.1.3 de proces- en gerechtskosten alsmede de kosten van arbitrage en bindend advies, waaronder niet worden begrepen afkoopsommen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;
- 7.1.4 de kosten van de getuigen;
- 7.1.5 de kosten van de tegenpartij voor zover zij krachtens een rechterlijke uitspraak, een arbitraal vonnis of een bindend advies ten laste van de verzekerde komen;
- 7.1.6 de reis- en verblijfkosten van de verzekerde, wiens persoonlijke verschijning door een buitenlandse rechterlijke instantie wordt gelast en wel:
- voor reiskosten een retour eerste klas per trein of boot dan wel, voor zover niet duurder, per vliegtuig;
 - de verblijfkosten tot ten hoogste f 250,- per dag.
- 7.2 NRS Rechtsbijstand mag de kosten van rechtsbijstand rechtstreeks aan de belanghebbenden betalen.
- 7.3 Indien bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot vergoeding van de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van deze vergoeding voor zover het kosten betreft die door NRS Rechtsbijstand gemaakt zijn, ten gunste van NRS Rechtsbijstand.
- 7.4 Bij een groepsactie door meerdere belanghebbenden is NRS Rechtsbijstand gehouden tot vergoeding van de kosten van rechtsbijstand in verhouding van het aantal betrokken verzekerden tot het aantal betrokken actievoerenden, tot een maximum van f 75.000,-.

Artikel 8

Vergoeding bij onvermogen van een wettelijk aansprakelijke derde

Voor zover de schade een franchisebedrag van f 300,- te boven gaat vergoedt NRS Rechtsbijstand voor alle verzekerden tezamen tot ten hoogste een bedrag van f 1.500,- per gebeurtenis de schade ten gevolge van de onrechtmatige daad van de ander. Dit geldt uitsluitend als de verhaalsactie strandt wegens onvermogen van de aansprakelijke derde en mits deze schade niet op een andere wijze verhaalbaar is.

Artikel 9

Zekerheidstelling

NRS Rechtsbijstand vergoedt voor alle verzekerden tezamen, tot een bedrag van f 50.000,- per gebeurtenis, de geldelijke zekerheid (cautie) die een buitenlandse overheid van de verzekerde eist ter opheffing van een door hem opgelegde vrijheidsbeperking, een beslag op zijn motorrijtuig of de teruggave van zijn rijbewijs. De verzekerden dienen NRS Rechtsbijstand te machtigen over de zekerheid te beschikken zodra deze wordt vrijgegeven en alle medewerking te verlenen om de terugbetaling te verkrijgen.

Artikel 10

Aanmelding van de zaak

Zodra een verzekerde kennis draagt van een gebeurtenis waaraan hij rechten uit deze verzekering wil ontlelen, dient hij ten aanzien daarvan:

- 10.1 alle van belang zijnde feiten ten spoedigste schriftelijk aan NRS Rechtsbijstand mede te delen. De verzekerde machtigt door deze mededeling NRS Rechtsbijstand tot het behartigen van zijn belangen;
- 10.2 alle ontvangen stukken ten spoedigste onbeantwoord aan NRS Rechtsbijstand te zenden;
- 10.3 zijn volle medewerking aan NRS Rechtsbijstand of de door haar ingestelde advocaat of andere deskundige te verlenen en alles na te laten wat de belangen van de maatschappij kan schaden;
- 10.4 zijn verzoek om rechtsbijstand binnen een termijn van een jaar na het ontstaan van de gebeurtenis bij NRS Rechtsbijstand aan te melden.

Artikel 11

Uitsluitingen

NRS Rechtsbijstand verleent geen rechtsbijstand:

- 11.1 indien de bestuurder van het voertuig:
 - 11.1.1 niet in het bezit was van een voor het besturen van dat voertuig wettelijk voorgeschreven rijbewijs of certificaat dat geldig was of zijn geldigheid niet langer dan één jaar en niet anders dan door het verstrijken van de geldigheidsduur had verloren, of
 - 11.1.2 de voor het besturen van dat voertuig wettelijk voorgeschreven leeftijd nog niet had bereikt, of
 - 11.1.3 op grond van een vonnis niet tot het besturen van dat voertuig bevoegd was, of
 - 11.1.4 onder zodanige invloed van alcoholhoudende drank of enig bedwelmend middel verkeerde, dat hij niet in staat moest worden geacht het voertuig of vaartuig naar behoren te besturen;
- 11.2 indien met het voertuig of vaartuig werd deelgenomen aan een:
 - 11.2.1 snelheidswedstrijd of -rit, dan wel een
 - 11.2.2 behendigheds- of regelmatigheidswedstrijd of -rit, die niet geheel binnen Nederland plaatsvond;

De onder 11.1 en 11.2 genoemde uitsluitingen gelden niet voor de verzekerde als eigenaar of houder van het betrokken voertuig of vaartuig, die aantoonbaar dat de desbetreffende omstandigheden zich buiten zijn weten of tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem ten aanzien daarvan redelijkerwijs niets valt te verwijten.

- 11.3 indien een aanspraak verband houdt met de uitoefening van een vrij beroep of een bedrijf of de verwerving van inkomsten buiten regelmatige loondienst;
- 11.4 in geschillen over de exploitatie van een voer- en (lucht)vaartuig (verhuur, vervoer, examens, les enz.);
- 11.5 in geschillen over de aanschaf van tweedehands voer- en vaartuigen of over reparatie na een ongeval, tenzij deze onder schriftelijke garantie zijn gekocht of uitgevoerd bij een officiële dealer of BOVAG/FOCWA-bedrijf;
- 11.6 bij het voeren van verweer tegen vorderingen uit onrechtmatige daad of daarvoor in de plaats komende regresacties;
- 11.7 geschillen die verband houden met wegenbelasting of anderszortige heffingen;
- 11.8 indien verzekerde strafvolgving kan voorkomen door betaling van een transactievoorstel van de zijde van het Openbaar Ministerie;
- 11.9 indien de verzekerde een voor hem uit de verzekering voortvloeiende verplichting niet is nagekomen en daardoor de belangen van de NRS Rechtsbijstand heeft geschaad. De belangen van de NRS Rechtsbijstand worden in ieder geval geacht te zijn geschaad, indien:

- 11.9.1 de verzekerde de zaak zo laat heeft gemeld, dat deze daardoor niet meer buiten rechte kan worden geregeld;
- 11.9.2 de verzekerde - in strijd met artikel 5 onder 5.3 bepaalde - buiten NRS Rechtsbijstand om een advocaat heeft ingeschakeld;
- 11.9.3 de verzekerde na aanmelding van de zaak zich buiten NRS Rechtsbijstand of de ingeschakelde advocaat om tot de tegenpartij over de zaak heeft gewend;
- 11.10 indien de gebeurtenis is veroorzaakt door of ontstaan uit een gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer of muiterij, zoals deze begrippen moeten worden opgevat volgens de tekst, die door het Verbond van Verzekeraars op 2 november 1991 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank in 's-Gravenhage is gedeponeerd onder nr. 136/1981;
- 11.11 indien de schade is veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan;
- 11.12 ten aanzien van het verlenen van rechtsbijstand, het geven van juridische adviezen, het vergoeden van kosten of van een zekerheidstelling aanspraak bestaat uit hoofde van een andere verzekering, al dan niet van oudere datum.

Artikel 12

Wachtermijn

- 12.1 NRS Rechtsbijstand verleent geen rechtsbijstand als de gebeurtenis heeft plaatsgevonden binnen 3 maanden nadat de verzekering is ingegaan.
- 12.2 Op het bepaalde in het vorige lid doet NRS Rechtsbijstand geen beroep:
 - 12.2.1 als de verzekerde kan aantonen dat de behoefte aan deze rechtsbijstand bij het aangaan van de verzekering niet was te voorzien;
 - 12.2.2 als deze verzekering direct aansluit op een soortgelijke verzekering en verzekerde daaraan bij voortbestaan dezelfde rechten had kunnen ontlelen.

Artikel 13

Vervaltermijn

Indien NRS Rechtsbijstand of de ingeschakelde advocaat ten aanzien van het verlenen van rechtsbijstand of het vergoeden van de kosten daarvan definitief een afwijkend standpunt ingenomen heeft omdat een redelijke kans op het beoogde resultaat ontbreekt of krachtens deze verzekering ten aanzien van een gebeurtenis jegens een verzekerde geen of beperkte verplichtingen voortvloeien, vervalt na 5 jaar te rekenen van de dag waarop de verzekerde van dit standpunt op de hoogte was elk recht uit deze verzekering.

Artikel 14

Premiebetaling en terugbetaling van premie

- 14.1 **Premiebetaling in het algemeen**
De verzekeringnemer dient de premie, de kosten en de assurantiebelasting vooruit te betalen, doch uiterlijk op de 30e dag nadat zij verschuldigd worden.
- 14.2 **Niet (tijds) betaling**
Indien de verzekeringnemer het verschuldigde bedrag niet betaalt binnen de onder 14.1 genoemde termijn van 30 dagen of weigert te betalen, wordt geen dekking verleend ten aanzien van gebeurtenissen die na de premievervaldag bij de maatschappij zijn aangemeld. Een ingebrekestelling door de maatschappij is

daarvoor niet vereist. Een gedeeltelijke betaling wordt beschouwd als niet betaling. De verzekeringnemer dient het verschuldigde bedrag alsnog te betalen. De dekking gaat weer in de dag volgende op de dag waarop het verschuldigde bedrag door de maatschappij is ontvangen en is aanvaard, mits geen gebeurtenis bij verzekerde bekend is geworden in de periode na de premieervaldag en de dag waarop de dekking weer ingaat.

14.3 **Terugbetaling van premie**

Bij eindiging van de verzekering, anders dan wegens kwade trouw van de verzekerde, betaalt de maatschappij de premie over de termijn waarin de verzekering niet meer van kracht is aan de verzekeringnemer terug.

Artikel 15

Wijziging van tarieven of voorwaarden

Indien de maatschappij haar tarieven en/of voorwaarden herziet, mag zij voorstellen dat ook deze verzekering aan de gewijzigde tarieven en/of voorwaarden wordt aangepast met ingang van de eerste premieervaldag na invoering daarvan. De maatschappij dient dit voorstel vóór die premieervaldag aan de verzekeringnemer te doen. De verzekeringnemer mag de aanpassing weigeren binnen 30 dagen na die premieervaldag. Doet hij dit, dan eindigt de verzekering op die premieervaldag, of, bij weigering daarna, op het tijdstip van weigering. Heeft hij dit niet gedaan dan wordt hij geacht met de aanpassing in te stemmen.

De mogelijkheid van opzegging van de verzekering geldt niet indien:

- de wijziging van de premie en/of voorwaarden voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen;
- de wijziging een verlaging van de premie bij gelijkblijvende dekking inhoudt;
- de wijziging een uitbreiding van de dekking zonder een hogere premie inhoudt.

Artikel 16

Begin en einde van de verzekering

- 16.1 De verzekering vangt aan op de in de polis genoemde ingangsdatum.
- 16.2 De verzekering eindigt op de in de polis genoemde einddatum en wordt verlengd overeenkomstig de in de polis vermelde termijn.
- 16.3 De verzekeringnemer kan de verzekering opzeggen:
 - 16.3.1 met ingang van de in de polis vermelde einddatum. De opzegging dient ten minste 2 maanden voor de einddatum schriftelijk aan de maatschappij plaats te vinden;
 - 16.3.2 indien de verzekeringnemer aanpassing van de verzekering aan de gewijzigde premie en/of voorwaarden overeenkomstig artikel 15 weigert.
- 16.4 De maatschappij kan de verzekering opzeggen:
 - 16.4.1 met ingang van de in de polis vermelde einddatum. De opzegging dient ten minste 2 maanden voor de einddatum schriftelijk aan de verzekeringnemer plaats te vinden;
 - 16.4.2 binnen 30 dagen nadat NRS Rechtsbijstand terzake van een schade een uitkering heeft gedaan of geweigerd heeft dit te doen. Hierbij wordt een opzegtermijn van ten minste 14 dagen in acht genomen;
 - 16.4.3 indien de verzekeringnemer of de verzekerde naar aanleiding van een gebeurtenis met opzet een onjuiste voorstelling van zaken heeft gegeven. Hierbij wordt een opzegtermijn van ten minste 14 dagen in acht genomen;

- 16.4.4 indien de verzekeringnemer 3 maanden na de premieervaldag het verschuldigde bedrag nog niet heeft betaald.

De verzekering eindigt op de door de maatschappij genoemde datum onverminderd de verplichting van de verzekeringnemer tot betaling van het verschuldigde bedrag over de termijn vanaf de premieervaldag tot de genoemde beëindigingsdatum.

Artikel 17

Adres

Kennisgevingen door de maatschappij worden geacht rechtsgeldig te zijn geschied aan de verzekeringnemer indien deze zijn gedaan aan diens laatst bij de maatschappij bekende adres of aan het adres van de tussenpersoon, door wiens bemiddeling deze verzekering loopt. De verzekeringnemer is verplicht de maatschappij zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte te brengen van zijn adreswijziging.

Artikel 18

Geschillen

Geschillen over deze verzekeringsovereenkomst zijn onderworpen aan het Nederlands recht, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen. De rechter in Rotterdam of Amsterdam is bevoegd over eventuele geschillen uitspraak te doen.

Artikel 19

Onafhankelijke klachtenbehandeling

Klachten over deze verzekeringsovereenkomst kunnen worden voorgelegd aan:

- de Ombudsman Schadeverzekering
- de Raad van Toezicht op het Schadeverzekeringsbedrijf; Postbus 93560, 2509 AN 's-Gravenhage

Artikel 20

Privacy bescherming

De bij de aanvraag van een verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader over te leggen persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in de door de maatschappij gevoerde persoonsregistratie. Op deze registratie is een privacy-reglement van toepassing.